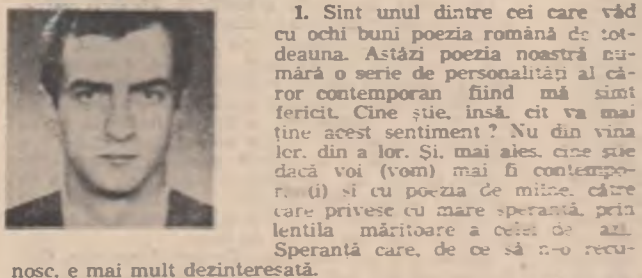

Poezia de azi și de mine

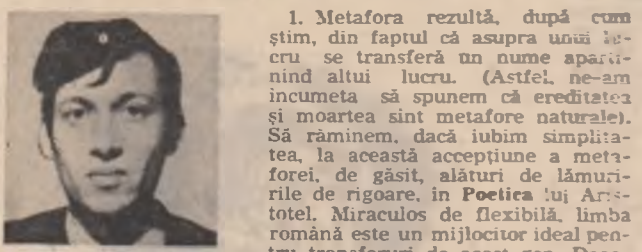
Să facem eforturi de obiectivare

1. Sint unul dintre cei care văd cu ochi buni poezia română de totdeauna. Astăzi poezia noastră nu-mă răsună o serie de personalități...

Nicolae Prelipceanu

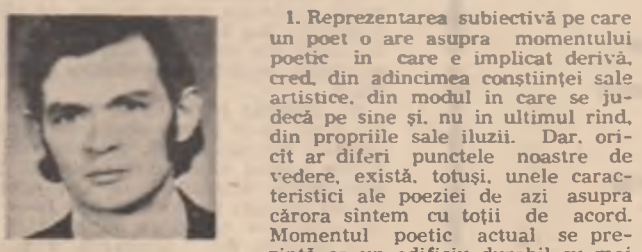
Modeste prolegomene la un elogiu limbii române

1. Metafora rezultă, după cum știm, din faptul că asupra unui lucru se transferă un nume aparținând altui lucru. (Astfel, ne-am încumut să spunem că ereditatea și moartea sint metafore naturale)...

Ion Mircea

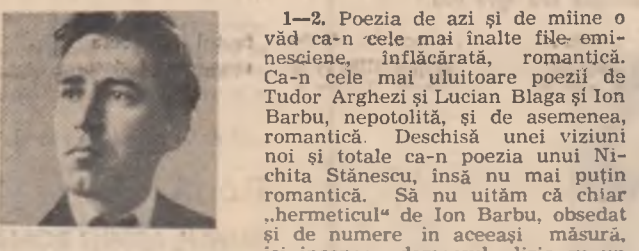
Harta unui continent cu mari reliefuri

1. Reprezentarea subiectivă pe care o poartă oare asupra momentului poetic în care e implicat derivă, cred, din adâncimea conștiinței sale artistice...

Valeriu Bărgău

Accidentele interpretării

1-2. Poezia de azi și de mine o văd ca-n cele mai înalte file omnesce, înflăcărată, romantică. Ca-n cele mai ultimore poezii de Tudor Argeș și Lucian Blaga și Ion Barbu, nepotății, și de asemenea, romantică...

Grigore Georgiu

FRAGMENTE CRITICE

Starea de spirit a poeziei

Matur și bine orientat în tehnica lirismului modern încă de la primul volum (Ninge la izvoare, 1967), egal cu sine în culerile ulterioare (Viața și petrecerea, 1972; Utopia ninsorii, 1975)...

calmă luciditate domină versurile lui Marius Robescu. Vitalitatea spiritului se verifică, atunci, în forța de a se sădini în fața spectacolului existentei...

La începutul oricărui poem este o asemenea fantă simplită, căci starea de poezie începe (sugerează Marius Robescu) printr-o stare de realitate...

In Spiritul insetat de real, Marius Robescu își pare a fi mai ales un poet al neliniștii urbane, profund fără obstacole profundității și reflexiv alit etc. este necesar pentru a nu transforma versul într-o fantă distanzată...

Există la Marius Robescu un sentiment străduitor de duritate sau mai bine zis, o conștiință a durerii reținute, suferință, transformate în într-o beatitudine poetică misterică...

Costel Badea: „Angrenaj”

și un sentiment modest de vinovăție (Cu un fel de sentiment al pieririi (din proprie vinovăție) / întâmpinând pe fată după o noapte albă / spre dimineață mă rătăciserăm...)...

Ion Murgeanu

Eugen Simion

Poema patriei

(Urmare din pag. 1)

Nu groaza de elementar e nota poetului român și consensul cu universul. Focul, aerul și pământul sint termeni ai unei lumi cunoscute, miscate după legi negonabile...

românească laolaltă cu pădurea. Dacă erau un popor alpin și s-au retras în munte și în codru; cite ceva din această regresivitate, care a dat permanența straturilor arhaice...

ion iuga

Peisaj

Ruginesc de lună soldații fugiți din tranșee
cei fugiți din viață nu știu unde
lăsată i-a scos în cimp să se strînsă
lupta i-a scos în cimp și curajul
puteau să se-nchidă-n ceareafuri pudrate
de fluturi

Și țărnuț ca un clopot

Să mergi și gîndul alături
lingă tine urmîrindu-ți mișcarea.
Cînd farul e stîns

țărnuț ca un clopot scufundat
primește nevăgii în cutia de întuneric;
distanțele pași fără umbră
și umilită cît marea. Trebuie
prin prăpăstia numelui să mergi
și-n s de folos nici gura nici ochii
— schilod și orb rîmas în nume
pe pînța cea neagră
ai doar lumina gîndului pe-o tînă de abur,
în stînga și dreapta trupului
înopo și mai în fata gurii
este singele fereastra din nume.

Rămii. Farul e stîns.
Și nu mai găsec paznici pe lume.

Noapte

Coboară întuneric umilindu-mi ochii
umbli prin mine ca pe o stradă pustie
prin măruntaie muscă întunericul
și-l aud și mă doare
cînd se-nfășoară pe acele ceasornicul.
Cu dinți reci de rechini îmi surdă tăcerea.
Cîntă — îmi spune năstucare gînd
cîntă — îmi spune ingerul din mine
pe pîrtii de ghiță tăcerea din mine.

Dantela-n alb și negru

S-au prăbușit peste inima lui
păduri de zăi,
peste ochi
două crengi ori două săbii
iscodesc;
una lovește-n albăstru
alta ca hotii adînc —
teafăr lumina
în cheia casei îl căuta.

Ieșire în flacăra

Maria de Maqdalena
ai ieșit din icoane
umbli prin aer spre iarba de-acasă
tot mai frumoasă
de viață
flori de foc prin brațele mele
și riu inspicat de lînțea ochilor
cerească irosie
o multime de păsări ieșite din scorburi
cu pînză
din aripi de fluturi ne-acoperă
și cîntă singure lăcășurile din orbori
pentru cei rătașiți într-o flacăra.

ion lotreanu

Fată goală

întinsă pe malul mării

Tu ești o viată
depusă pe mal de congrese dubioase /de ape/
Un sculptor te-a făurit acolo /departe/
după înaltele legi ale frumosului
Ai mii de rotunjimi
și nici o asperitate
Departate de seceta uscatului meșterul
a-nvățat de la valuri
subțila tehnică a faldului

Ești cel mai luminos obiect
pe care marea neliniștită-l respinge
De această pierdere memoria mării
își va aduce aminte. Pentru că
ochii tăi au limpezimi de ape și cer
pentru că încheieturile tale
sînt umbroase ca perdelele mării
și ca adîncul pădurilor

Nevăzute corăbii
te-au purtat spre nisipuri fierbinți
corăbii înzestrate cu aripi de fluturi
cu aripi ușoare palpitînd pe catarge
corăbii
cu ingeri transpirînd la galere

Ești cea mai scumpă viată
lăsată de ape pe maluri
Ești o mare pierdere
și un mare ciștig

O mare pierdere

Aripile fluturilor

Mina iubitei mele e albă,
parcă a trecut prin cărți sapientiale.
Cibele doarme între rimele unui sonet,
țările plutesc pe ape
ca niște corăbii cu pînze. Poeții
pun ordine-n emoții.

Aripile fluturilor scriștie prin văzduh —
parcă suflă un vînt prin decoruri de gheață.
Soarele trece ca un înțelept prin vâlcele cerului.

Au fost auzite pădurile
cum ascultau, smerite, comunicări
despre semnificația cuvîntului „pariște”!
Sunetele care nu convin unor urechi atbe
sînt vopsite în negru.

Cuvintele mele
au învățat în sîrșit să respire.
Le privesc cum dorm; nările lor roze
sînt țivite cu brumă.
pe cerul lor trec fluturi cu aripi albă
ca o risipă...

Analogii

Pe omoplații celor ce dorm
cîntărești trag linii cu o cretă obscură
ale care-și construiesc lunete cu greu
ca să privească dinapre ură spre ură

E ca o înțelegere între doi ingineri
ca o roată cu nenumărate spițe
ca un fluture zburînd
prin cabina unei timide actrițe
ca un vers de Sylvia Plath
ca un metal prețios ascuns într-un minereu
ca singele care circulă cîrculă
prin arterele unui elev de liceu
ca brazda trosă pe-o mare
de un animal strălucitor și rebel
ca un șarpe trecînd
prin al pieliile sale tunel
ca nervura unei frunze
ca un submarin ca un atentat
ca umbra aripii unui pește
incăntînd peste visul unui serafim înecot

ion nicolescu

Lex

Nici o tortură din lume nu poate
patria mea să mi-o ia din plămîni
singele meu va mai Dava din caote
ca să-ți strige cu singe
noi suntem latini

și cu gura mea plină de sfinte morminte
și cu gura mea plină de numele lor
voi avea atît trup voi avea tita mînt
să trăiesc tricolor ca să mă trînt
dar mai știu

chiar de nimeni de-ai mei n-or putea
înțelege
chiar de dragostea lor va sosi
prea tirziu

România-mi va fi prima ultimă lege
ci apoi ce va fi nu mai știu

Dor

(IMNUL DORULUI)

Fraților mei Constantin
și Vasile, Mircea,
Gheorghe și Elena

De n-ar mai fi să ne despărț
de frații noștri Riul Dor
am face-n liniște o poartă
cu un cuvînt nepieritor

am împleti cununi de spice
pe fruntea Domnului Ștefan
mormintul lui să se ridice
deasupra lumii diafan
și să rămînă sus în codri
deasupra morții suspendat
ca să-l vedem cu frații noștri
pe Ștefan cel adevărat
ca să vedem ce-avem pe suflet
și-apasă greu ca un mormînt
de n-avem somn și n-avem umbrel
nici noi nici frații noștri cînd
un riu nu poate să despărț
în două singele străbun
mai cheamă-ne și ne mai poartă
doamne Ștefane peste drum

unde-i tot viața la stăruiește
și vîntul tău de lîndră crezi
lipiți de gîle c-o ureche

apăsăpă să stăruiești
cu frații noștri din o parte
noi frații lor alinați ai
și n-avem vorbă și nici carte
nici de noi nici de la ei

Rouă

(IMNUL ARMIEI ROMÂNE)

Noi am pus cuvîntul rouă
la hotare să-l vedem
de-oși orbi dușmanii voi vouă
vîm face noi județi

vom muri ce veste bună
cînd e patria în joc
ne vom naște peste-o lună
și-om avea mai mult noroc

niciodată niciodată
fîr-de-legea n-o primim
e o țară delicată
noi pe dînsa o iubim

e o țară tricoloră
e o țară din minuni
cit un secol într-o oră
e sublimul domn român

înc-o dată înc-o dată
noi vom bate orice ei
pentru taină preacurată
a țării patriei

dominic

radu ciobanu

4 martie 1918. Gyuri lmi confirmă. Dominic
a fost transportat într-adevăr, dar unde nu știe
să-mi spună. La plimbare sîntem iar mai puțin
cu tînuț. Cei rămași, care au auzit scandalul de
aseară, îmi adresează priviri întrebătoare. Îmi
par mai neliniștiți, mai agitați. Afară e și mai
cald decît ieri, dorul de ducă e și mai turburător,
iar noi, ca robii lui faraon, străbatem muți ace-
lași drum în cerc, sub cerul strălucitor. Încerc
să le transmit cite un semn liniștitor, dîndu-le
de înțeles că totul e în ordine, lucru asupra
cărui eu cel dintîi am cumplit îndoieli. Tot restul
zilei apoi, în cursul căreia nu s-a mai îm-
timplat nimic deosebit, m-am gîndit la Dominic.
E locul aici să observ că toate zilele noastre
sînt îndeosebi fel de monotone și de sărace
în evenimente notabile, ceea ce credem că va
fi un jurnal zilnic și-a transformat pe nesimțite
gîndurile și judecățile, venind astfel în întîmpina-
rea acelor ani slabi în care memoria ț-e cu-
prinsă de piele și susceptibilitatea ticălită a se-
nectuții încearcă să modeleze adevărul după
chipul și asemănarea ta. Mă află cînd în putere
și am țaria să rostesc adevărul (întind departe de
mine ispită de a povesti nu ceea ce a fost, ci
ceea ce mi-ar fi plăcut să fie. E și acesta un
mod, poate ultimul, de a rămîne drept atunci
cînd nu mai poți face nimic pentru Dreptate,
cînd sufletul e trist iar trupul cuprins de ziduri
fără leșire. Numai gîndul a mai rămas liber și
sătorit la e și să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr-o curte mucedă de temniță. Slobozenia gîndu-
lui e adevăratul Dumnezeu de care se tem și
s-au temut tiranii din toate timpurile și în-
săntoria ta e să-l răstăiești și să-l păzești de atîn-
gerea cu neadevărul. E arma pe care nimeni
nu ți-o poate lua chiar de vei muri singur atîr-
nat de un streang ori cluruit de gloanțe, în-
tr

adrian păunescu

Ilustrații de Nicopetr

nu tocmai limpezii. Tavi Borza reprezenta o formă de acțiune directă, dinamică și cu rezultate palpabile, reanimând oarecum amintirea vremurilor eroice ale bătrînului. De aceea, cînd cerul s-a strîns în jurul lui și a fost nevoit să se dea la fund, oamenii au preferat să-și inventeze veștile despre el decît să renunțe la ceea ce încușează la înfățișarea unui mit. Ceva adevăr trebuie totuși să fi existat în toate aceste povești căci pe la începutul iernii se răspîndi vestea că fusese împușcat. Multe fete au plîns atunci pe cînd toate-i lubeau, chiar și cele ce nu-l văzuseră niciodată, ba poate că acestea-l lubeau chiar mai mult fiindcă închipuirea-i întodeauna mai generoasă decît realitatea. Au plîns însă degeaba căci la vreo cîteva luni de la vestea aceea nenorocită, bătrînul Borza primi o scrisoare prin care însuși Tavi îl vestea că intr-adevăr era cît pe aci să fie prins, fusese chiar rănit de un glonte, dar Dumnezeuul prebiberilor îl ajutase de scăpare și acum se așezase în București unde, cu banii pe care avusese grijă să-i depună din timp acolo, își deschisese o **bellă**, care se anunța înfloritoare. Faptul că avusese banii în Tără mă făcea să presupun că, din capul locului, țelul fusese să se stabilizească în București, reținînd de fapt ceea ce mulți negustori și mesieri ardeleni făcuseră înaintea lui. Ba, cînd cu războiul vama care adusese mari prejudicii comerțului, începuseră să treacă în Tără și negustorii sași, politica vamală chetăzătoare scindă astfel o întorsătură cu totul neașteptată și nedorită de cei ce o preconizaseră ca o măsură subtilă și eficientă de a face șicane României.

Dominic e cu totul altă fire decît frate-său. Tavi cînd se aprinde dă cu pumnul în masă de se crapă scîndura în două. Dominic nu-l în stare să alunge o mușcă. În schimb toată șfiala și delicatetea lui sînt compensate în scris de neașteptat în vocația de ziarist. O dovadă a acestei vocații e faptul că a ajuns să fie jurnalistul cunoscut de azi fără să aibă o școală anume, alta în afară de școala vieții. Bătrînul Borza n-a vrut nici pe el să-l dea la școli înalte, credința lui fiind aceea că decît decît sint prea mulți domni nu va mai avea cine să coase stralele și să meseria-i plus de aur care nu poate fi cumpărat cu domnia mațelor goale. Singura concesie a fost aceea de a-și lăsa copiii să-și aleagă singuri meseria. Dominic, care-și plăcea cartea cu condiția să nu i-o bage nimeni pe gît, a ales tiparul. A ucenicit la tipografia lui Backhaus și, dacă nu mă înșel eu, tot aici a întâlnit primii socialiști. Sub influența lor s-a mutat la Budapesta, unde, după ce a ieșit mesier, cu banii adunați de el și aiștean, a plecat în Albina, și-a deschis o tipografie proprie. În toți acești ani a citit enorm, frecvența bibliotecii universității, îi plăcea să umble, pe cit îl stătea în puteri, elegant și a devenit un familiar al cercurilor de studenți și intelectuali români. Alma, fiica lui Mecena, la el își tipărea cărțile și poezii în hirtie japoneză, cînd căci în timpul tipăririi evoluase devenind „instituit de arte grafice”. Intr-adevăr, Dominic era mesier între mesieri, începuse să se specializeze în lucrări delicate și era din ce în ce mai căutat, mai ales după ce-și anexase și o secție de legătorie artistică. Mi se rupe inima acum, cînd mă gîndesc ce se va alege de toată truda lui.

5 martie 1918. Îmi aduc aminte că, pe vremea cînd îmi tipăream ziarul la el, m-am dus într-o seară, ca de obicei, în tipăritură să văd cum merge treaba și am dat acolo peste Alma. Tocmai își pregătise un volum de versuri. În paranteză fie zis, toate cărțile astea ale ei zac troienite de colbul uitării și nu știu cînd se va găsi vreun literat eric care să le dezgroape. În seara aceea Alma sedea cocotată pe un taburet din aceea înalte, care se rotește pe un sinevul picior. În atelier era cald, mirosul de plumb și a cernealului, iar ea își scoțese din piept și pălăria mică, rămînînd doar în rochia a cărei turmura bogată se grămădise sub taburet lăsînd să i se vadă — spre stuporea noastră — ghețele cu nasturi de sîdef și chiar gleznele elegante în norăpi albi de bumbac. Coafura complicată, cu bucle și zuluți, i se deretase și pe vremea aceea era tinără și era realment frumoasă, cu genele ei lungi care coborau molatic peste ochii rimelati cu o artă ce le dădea adîncime și mister, cu obraji aprinși de zăpușeala din atelier și cu gura ei ciudată, ademenitoare, care, din pînă la colțurile unor personalități, căci suride entuziaste sau înșușant. Dar nu știu de ce am simțit nevoia să fiu răutăcios cînd adevărul este că și acum, trecută fiind ea demult de ceea ce îndeobște numim tinerețe, tot frumoasă e, pentru că stie să-și disimuleze declinul și sînt încă mulți și azi cei ce roiesc în jurul ei.

In seara aceea abia începuse să scrie pentru **școala** de titlu, inițialele, corpul pentru text și acum paginile tînîndu-se spre a gîsi o modalitate cît mai însoțită care să nu lăse taburi din hîmbetele ariete. Ea stătea cu un vîngalac în mîna pînății de literă, cu o expresie disimulată, iar — Dumnezeu, apăsă pînă de simțitudine peste șurubul ei, se străduia să nu-și piardă cumpătul. Cîntărilor muncitorilor păstrau a atracție circințată, văzîndu-și fiecare de treaba lui și ignorînd în aparență prezența neobișnuită vizitatorilor. Dar erau vădit amușat, zîmbos pe sub mascați și schimbîndu-se ochii semnificativ. Alma era fără îndoială prima femeie care plătise la atelierul lor, amestecîndu-și degetele suave, prelungi, prin casețele cu litere umbrase. Cînd mă văzu, poci din degete bălește în semn de satisfacție că mă putea consulta și pe mine. I-am spus că preferaș la care se opăsese și se pînă de elegant și acrisită, așadar potrivită pentru un volum de versuri, dar că găsesc totuși litera puțin cam mare, ca și distanța dintre versuri de altfel, ceea ce va spori considerabil prețul hirtiei. Alma izbucni în ris cu capul dat pe spate, scuturîndu-și zăhăni: „Astă-i grijă ta? Trîznă ea. Lasă că de bani se ocupă tata, cu-și bate tu capul!” Dacă era așa, eu unul nu mai avins nici o obiecție, iar ea, satisfăcută, o-o lăsar pe neașteptate, a cuprins chipul lui Dominic între palmele difanșe și i-a sărutat prelung pe gură. Stăteam încă paralizat cu toată pe cînd din sprîncenă din virful taburetelui și își puse pînăria. „Rămîneam la asta, spuse veselă, apăsîndu-și de treabă, Dominic scumpule, și pe stîmbăți să fiți gata”. Era marti, iar el, exaltat de simțirea aceea intempestivă, îi termină într-adevăr cartea pe simțită. În zilele care au urmat, m-am temut că Dominic va cădea la pînă Alma și venind ultima ei victimă. Era o perspectivă cît se poate de plătibilă dacă tînea seama de faptul că el era un delicat naiv și sentimental iar ea, sub aparența de fermecătoare și neastîmbă strengărită, o sîrînă fără scrupule. M-am înșelat însă, ceea ce îmi confirmă convingerea că omeneții n-ajung să se cunoască niciodată cu adevărat. Pînă la urmă Dominic s-a lăsat antrenat în aventura care încușe sub ochii mei, dar spre mirarea mea, n-a investit în ea mai mult sentiment decît era necesar. După cîteva timp se despărțir cu discreție, păstrîndu-și probabil o amintire frumoasă, iar cartea urîtoare n-a mai imprimă tot la Dominic, pe cînd acesta continuă să rămînă un familiar al reuniturilor pe care ea le punea la cale de cîte ori venea la Budapesta. La seratele ei populate de domni scotșiți din anturajul lui Mecena, aparținînd lumii băncilor, a tribunalelor sau parlamentului, însoțiri de consoarte tepene, cu picioarele legate cu panglică sub genunchi ca să nu facă pași prea mari sub rochiile ce ascundeau la spate cite o perniță strapontin, aveau acces și așa-ziii **șinări** de viitor recrutați din rîndurile studenției românești a capitalei. Făceau acești studenți un fel de figuratie, întreprîndu-și în conversații elegante cu doamnele mult mai mature decît ei, al căror soț gravi jucau ramșii la mesele acoperite cu postav verde sau discutau complicate chestii legate de insolubila noastră politică națională. Băieții, îmbrăcați decent în hînușele lor vechi, întoarse, lutoase, de multe ori cu cravatele ori chiar cu ghețele împrumutate de la colegii mai răsăriți, erau fericiți că puteau minca pe săturate, că-i puteau asculta pe frunțiișii nației ale căror nume le știu din ziare și — în sfîrșit — că o puteau sorbi din ochi pe Alma. Putini știau că cel mai mult dintre acești studenți erau foști sau vizitari convivi ai Almei la memorabilele agape în timpul cărora era abolită eticheta și care se consumau pe la primitoare crime periferice cu galas și cu acel vin negru în stare să scoale morții, numit prin partea locului **blăver** — singe de țur ori, cum zic bănățenii, de bîcă. La una din petrecerile astea m-am nimerit și eu, tocmai după o simțire plătire nenorocită cu incendierea Teatrului German. La o masă vecină stăteau vreo șase svabii, după toate aparențele muncitori. Doar doi erau mai în vîrstă, cu părul alb, probabil mairiri. Petreceau liniștiți, vorbind rar și cîcînd în răstimpuri tăcuți. Abia mai tîrziu ne-am dat seama că de fapt nu petreceau, ci își încau necezul și că ceea ce huseam drept liniște, era o stare de tensiune, un soi de înclîncinare mocontă care ar fi izbutit exteriorizîndu-se într-un fel sau altul dacă nu apăreau noi. Cînd am venit însă și ne-am așezat la masa de lângă ei, toată atenția le-a fost acaparată de prezența noastră. Nu mai vorbeau și li simțeam, mai mult decît îi vedeam, cu urechile ciulite spre noi. Presupunem că încercau să înțeleagă ceva din discuțiile

Continuare în pag. a 6-a

Plîns adevărat

Nei plîngem și din plînsul nostru iese
Mereu cite-un comerț, cite-un folos,
Mai mare, dacă plîngem mai frumos,
Cum simț și-aștea locrimi ne-nțelese.

Plîns pentru vii și plîns pentru postumii
Ce tinerețe nu și-o au trîit,
Dar lîngă plînsul nostru explicat
E ceața plînsul păsărilor lumii.

Plîng păsările de nodul și jale,
Un plîns de miazăzi și-un plîns de vest,
Un plîns de nepuțință și protest,
Divize lacrimi mai, universale.

Aiți de trîi-și ceața că delectat,
Plîns profunzibil, lacrimile tale.

Fals indemn pentru un sentimental

N-am să mai sufăr, n-am să mai plîng,
Că se aprobă, că nu se aprobă,
M-am să mă fac cu tine, m-am să-ti dau răspuns,
Lumea o văd doar cu ochii mei și sing.

E mult mai bine, o aproape sfînt,
Să nu te-amesteci în nici-o luptă,
Deși să conștientizăm lumea coruptă
Să nu te mai de de vezi pe plîmînt.

Ne face bine, că ești suspect,
Peoții-ți fînțe nevestebrate,
Ca pe-o floare prin lumea toată
Pune-ți pe chip epizomal obiect.

Stai între cauză și efect
Și nu fi dinis niciodată.

Seduția de-a nu mai fi

Am să vă vorbesc cu vorbă încetată,
Cu vorbe de pică și timpurii,
Despre senzații minunate,
Despre seducția de-a nu mai fi.

Despre plăcerea de-a-nchide usa,
După ce lampa o stingi și ești trist,
Despre străvechii comert de o cenușă,
Despre accidentalul bătrînului maronist.

Prin seama am să vă vorbesc odată,
Cînd coșcii vor exploda în cosmos,
Am să vă povestesc întâmplarea mea toată,
Artificialul cuvîntelor mai rar.

Și mă voi lăsa răpit de senzația minunată
De seducția că e în puterea mea să dispăr.

Baconsky

Unu, șase, trei, cinci, douășunu... era
telefonul poștului însingurat
Unu, șase, trei, cinci, douășunu... am uitat,
Și ce o revanșă ca o coșmar de care mă simt vinovat

De la sine la mine-n memorie, imediat,
După ce cutremurul l-a făcut să sune ca un clopot în sat
Unu, șase, trei, cinci, douășunu, el, pe mine
formîndu-se m-a chemat:

Idiotule, mi-a spus, de ca te-ai îndepărtat
Îțera trică de poliție? De ce-ai făcut un
rabat

Aceleva, care, pe pianisti peste degete-i bot?
De ce pe petat, din care doar eu mai rămîn,
I-oi trîdat?

Urmasem că stăteam mai muritori decît
telefonetela la care se-am abonat.

Unu, șase, trei, cinci, douășunu, judecător —
numarotat,

Doceți sună vreedată de dincolo de
moara, dispărutul bărbot,

Spune-i că nu l-am uitat
Dar că am fost de oțte opehri chemat
Mai urgenta, credeam, și mă toașam că nu-mi
loc un păcat

Și iată de ce n-am mai sunat
Aprape te și uitasem, număr al fatalității,
reinviat
...Din cînd în cînd mă sună un telefon ciudat
Și-o mină uriașă brîndindu-mă pe pat
Mă ține ca pe-un receptor, să bat, să bat,
În numărul ce singur la mine-n creier s-a
format.

1, 6, 3, 5, 2, 1... ocupat... ocupat... ocupat.

Floare de cenușă

Foie cenușie de cenușă rea,
Plouă cu lesie în ființa mea,
Drumul e cu pete, visul e real,
Ceasul din perete bate ritm mortal.

Căldărim pe calul înșelat și trist,
După ce trec dealul n-am să mai ezit.
Foie cenușie, porumbel de gră,
Nimeni nu mai știe cine ne-o umi.

Zice și notarul că-i un fals abiect
Că-ți sînt predicat și mi-est subiect,
Lumea se întreabă ce se va-nîmpla,
Am venit în grabă spre a te fura.

Vin de prea departe, din decar burghez,
Vin de peste moarte ca să te solvez,
Te-o înmăgăli arșie că m-ai jelsat,
Te ești moarta ce s-o-nbăleștăvi.

Și dacă vreedată tu m-ai apătat,
Stea înmăcătă profesional ciudat,
Astăzi va la tine spre-oți restibat,
Ora mea de bine, victa mea de-o zi.

Foie prea mărunță, care n-ai să mori,
Am să-ti dau la numă un cherovan cu fiori,
N-am să mă fac cu tine, n-am să-ti dau răspuns,
Dacă-ți va fi bine sau va fi de-ajuns.

Suta de lei

Prinse stîlca șapări cu deize,
Ursc dolari ce nu se refuză,
Sută de lei, bac-nua mea urzată,
La numă mag și o-mă moru mîta.

Bolanta lumii, mai merou nedreapăt,
C-am talger stăpînt, vindut și vested,
Din cînd în cînd nu bate peste creștat,
Ne umilește, cur pur astăpăta.

Nei mai avem de dat o datorie
La banca mondială o pierit,
Dolan greșit, la strambe numă, sint miri
Ce îngreda mîșe-n dinți stîp.

Sută de lei, bancnotă-o României,
Ca-ntr-o coincidență de destine
Bălcescu, care-i desemat pe tine,
Muri ca un martir al sărăciei.

Corn de trista vinătoare

Aș lua un corn, un corn tăcut
Și m-aș sui pe-un virf de munte
Să veau să cînt, să-l pun să cînte
Durerea că le-am cunoscut.

Să-mi fac din aripile frînte
Un fuselaj necunoscut,
Să fug cu tine în trecut,
Un alt noroc să te descînte.

Să înfloresc de timpuriu,
Curată, neagră și fierbinț,
Să nu ne cumpărăm mominte,
Să mă cunosci și să te știu
Ca o pustie în pustiu.

Dar vai, ce este înainte?

Costel Badea: „Icar”

radio

Memorii dramatizate

Săptămîna aceasta, programul 3 a dedicat o emisiune lui Benvenuto Cellini. Formula a fost aceea a dramatizării filmoaselor cărți autobiografice a artiștilor italiani, dramatizate lucrări de Cristian Mureșanu. Personalitatea și misterul aurar și sculptor a tentat, evident, prin farmecul detaliilor și prin posibilitatea de a lumina oarecari particularități ale unei epoci pornind de un caz nu numai pitoresc, dar profund caracteristic. Autorul emisiunii a avut în vedere toate detaliile concrete obișnuite (naștere, descendență, ucenicie etc.) într-un mod variat și „pe neobservate” cu o dibăcie profesionalistă a expunerii faptelor. Și-a propus să sublinieze învățămîntele ce se pot trage la nivel general uman, din contemplarea vieții unui artist — adică să ne sugereze morala fabulei. Textul ales și prelucrat a lăsat să se observe franchețea îndrăzneată a confesiunilor lui Cellini, acolo unde faptele nu ni-l arată a fi fost o angajată nevinoasă. Emisiunea a debutat cu menționarea opiniilor de autoritate ale lui Michelangelo, Vasari, Burckhardt — iar apoi a avut în general atmosfera vag lirică — pe sloucri chiar „legendară” — a evocării autobiografice. Memoriile, scrise la 50 de ani, au, în naturațea lor, un ton înțepet, senin — dar și reacții de o neașcută pasionalitate. Dramatizarea de care vorbim a reușit să aibă un crescendo adecvat audției, să aibă un caracter interesant, subliniind o evoluție. Deși se menționează războiul de la Roma, 1527, despre care Cellini scrie unele din cele mai frumoase pagini ale sale), cituina (mestere înșuși a fost bolnav de ciună), conflicte grave cu personaje de mare influență socială, acuza de delapidare

plastică

Spațiul receptor

După ce Medgidia, începînd din anul 1971, a devenit prin cele aproape 70 lucrări de mari dimensiuni, realizate în cele șapte ediții ale simpozionului de ceramică spațiul receptor al unui important ansamblu ceramic, unic nu numai în țară dar și pe plan european. În vara acestui an, prin încheierea unui protocol între Comitetul Județean U.T.C., Uniunea Artiștilor Plastici și Consiliul Municipal, Sibiu a preluat această stație.

Astăzi, cum fiecare urbe năzuiește să-și constituie o personalitate proprie printr-o armonioasă dezvoltare a tuturor ramurilor industriale, economice, nu întîrzie să apară și să se manifeste în același timp noi forme de cultură și civilizație care imprimă fiecarei localități un profil aparte.

Cei 11 artiști invitați la Sibiu: Radu Aftenie, Costel Badea, Lajos Kiss-Pál Bagáti, Eugen Cloanță, Victor Cristea, Gheorghe Fărcășiu, Dragoș Gănescu, Kurtfritz Handel, Nicolae Moldoveanu, Dumitru Rădulescu și Gheorghe Rîzolu și-au propus realizarea unor forme ceramice stabile. Inscrise echilibrat în spațiu, ca o replică a lumii contemporane în care trăim.

Beneficînd de experiența acumulată în special de activitatea de creație în grup, în colectiv, la simpozionele din Medgidia, dar și de maturizarea în general a efortului de integrare a artei ceramice în spațiul urbanistic, la prima ediție a simpozionului de la Sibiu s-au pus bazele unui plan de artă bine pus structurat, a unei activități ordonate și organizate. Colaborînd direct cu edilii orașului, care au vădit deplin înțelegere, am stabilit, ca loc comun de expunere a lucrărilor, un loc dintre

muzică

Deschiderea stagiunii

Deschiderea stagiunii s-a petrecut zilele de 15-16 septembrie la Ateneu cu „Simfonia nr. 15 Sarmisgetusa” de Wilhelm Berger, dovedind că „nota tracă” și-a cîștigat un loc convingător nu numai în literatură și teatru ci și, iată, în muzica noastră modernă. Inteligența arhitecturală a compozitorului a adunat, ca într-un sanctuar al semnelor, melodii infinite, contrapuncturi ca niște pietre care marchează un drum ascendent: finalul, lăntia spre care converg toate razele „muzicalității în mic”, impresionînd cu adevărat flacăra interioară. Lucrarea nu e numai o frescă, o epică a semnelor; în bună parte a contribuit la clarificarea

Intelesului ei dirijorul Mircea Cristescu (acest prieten atît de atent al muzicii românești contemporane), Orchestra, corul, cvartetul vocal (Virginia Manu, Marthea Kessler, Florin Diaconescu, Viorel Ban) au accentuat impresia de monument. A sunat bine această „bătăle de gong” menită să trezească atît mintea cît și imaginația. Mai puțin expresive au părut în contextul deschiderii concertul de Coartă kovski (poeste și din cauza pianului dezaordonat pe care s-a realizat impecabila tehnică a lui Dan Grigore) — cît și „Ucenicul vrăjitor” (fabuli sonoră care are rostul desechurării fan-tezei; de data aceasta destul de „obosită”). Nu todeauna lucrările „de succes” reverberază în amintirea publicului, care tocmai pe acestea le cunoaște foarte bine și asteptă înnoiri de interpretare, pentru a se bucura de fiecare dată. Un exemplu de „realizator” al acestui minuni rămîne Aurelian Octav Popa, care ne oferă aproape de la fiecare început de stagiune concertul de Mozart, adăugînd însă mereu alt gesă, altă mișcare a omului care transpune în sunet.

Noul am muzical mai prevestește cituina „minuni” de acest fel: concertele dirijate de Celibidache, reventile Lotiei Bobescu, apariții mereu emotionante. Surprize asteptăm și de la noile cicluri, noile forme de prezentare. Rămîne oare stagiunea muzicală marcată de un eveniment, de un nume, așa cum se întîmplă în viața literară? Mult mai rar. S-a întîmplat acest lucru în anul 1977-1978, datorită apariției lui Celibidache.

Să nădărdim că și această stagiune va purta o amprentă.

Izvoare necercetate ale culturii române

Urmare din numărul trecut
— Ce i-a frapat pe scriitorii germani la societatea românească, ce aspecte i-au reținut, ce relații și ce tip de conflicte au cunoscut ei?

— Până pe la 1800 literatura beletristică sărăcesc nu există, cu excepția ca gen literar independent și este inclusă în literatura istoriografică, moral filosofică și teologică toate acestea cu suficiente referințe la români. Abia separarea beletristicii într-un gen literar independent...

— Care ar fi interesul special al acestor cărți pentru cititorul român?

— Interesul major al acestor creații literare pentru românii — nu numai pentru ei — este în primul rând că ele există! O alcătuire a unei antologii a celor mai ilustrative pagini ar aduce mari servicii publicului larg de cititori. Înainte de toate însă, se impune grăbirea redactării istoriei literaturii săsești, la care lucrează un colectiv de specialiști...

— Orice absolvent de liceu știe că volumul de basme care a sugerat lui Eminescu poemul, „Luciferul” este o culegere realizată de un german. Vorbiți-ne despre această categorie de creații întreprinse de folcloriștii germani din Transilvania.

— Generația săsească pasaportată este o categorie care descoperă folclorul românesc din Transilvania ca gen literar popular. Cred însă că primul este David Herrmann (mort în 1882) care într-o lucrare înedită din 1855 amintește de faptul că românii transilvăneni îi omagiază în cîntece populare pe viteazul Ștefan Micailat...

— În ambele lucrări citate se fac întreprinderi referință la citiva folcloriști sași. De ce sunt departe de a putea realiza cercetările săsești în domeniul folclorului și al etnografiei românești. Căci: pînă ce nu se întreprind cercetări proprii și exhaustive ale acestor contribuții și ne mulțumim numai cu prelucrări ale unor lucrări cunoscute nu vom dispune de adevăratele dimensiuni și de complexitatea realizărilor săsești în cercetarea folclorului și a etnografiei românești.

— Michael Conrad inaugurează de fapt un șir de premie săsești pe tărîmul etnografic și folclorului românesc. El este urmat apoi de veșnicul trecut și al nostru de un șir întreg de alți sași, care, de cele mai multe ori empiric și autodidactic (pentru că nu există cadrul organizatoric pentru aceste discipline) se apleacă asupra folclorului și etnografiei românești din pură curiozitate.

— O altă problemă care stă în atenția întreprinderii este aceea a modernizării aparatului de instalații.

— Această presupune îmbunătățirea aspectului, a esteticii aparatelor, precum și asigurarea unei cit mai bune, mai sigure și mai îndelungate funcționalități.

— Toate acestea vor conduce la o specializare a întreprinderii pe producerea unui anumit tip de aparat. Din punctul de vedere al sortimentelor, numărul acestora se va micșora, se va restringe,

Interviu cu Adolf Armbruster

— Populația germană din țara noastră nu a urmărit niciodată să se constituie într-un stat propriu, într-un stat în stat, ci au fost întotdeauna loiali față de puterea politică supremă și diriguitoră. Pe de altă parte ei s-au manifestat în scris, vorbe și fapte în favoarea idealului politic și național al tuturor românilor...

— Am deosebit de interesantă este ilustrativă sint declaratiile solemne și oficiale ale germanilor din nord-estul țării, în deosebi însă cea a sașilor din 8 ianuarie 1919 care ar merita o publicare a lor în limba română, ele alcătuinduse în adevărate declarații de credință, pline de speranțe și fagăduieli reciproce mai răspicat sau mai mijlocit rostite.

— Credem că reproducerea unora din aceste texte, în limba română, ar aduce un real folos științific și ar lumina mai bine relațiile istorice dintre români și germani în Transilvania. Un autor cum este Stephan Ludwig Roth, merită o traducere în limba română...

— Este un început frumos și plin de fagăduințe, datorat de speranțe. El va trebui continuat. Ar trebui mai întâi elaborate bibliografiile și repertoriile ca instrumente de lucru indispensabile, apoi antologii tematiche de texte istoriografice, literare, folclorice, etnografice, de istoria artei etc. și monografii. Utilitatea și necesitatea științifică și politică a acestor lucrări sunt evidente.

Interviu de M. Ungheanu

— Dacă lăsam la o parte introducerea bătrînilui, în seara aceea nu s-a discutat nici un subiect politic. Cu toate acestea aveam sentimentul că ne cunoaștem de cînd lumea și mai mult decât atât, n-am simțit nici o clipă că ar exista vreo nepotrivire de conduită ori de gînd între noi, inteligenția, și ei — lucrători. A fost poate și o stare de spirit favorabilă...

— Sigur, dacă dorim neapărat să conferim și o asemenea semnificație „faptelor” — ceea ce nu e deloc contraindicat, dimpotrivă — putem vedea în esul „Reflexii asupra practicii scrierului” o tentativă singulară de „laicizare” a esteticii ca disciplină și o tentativă de a crea principal resort discret dar tenacele efort de apropiere a poziției dintre cei care „sînt” (teoreticianul) și cei care „sînt” (criticul). În ceea ce privește, preferăm să insistăm în primul rînd asupra însușirii de „jurnal” a scrierii, în accepția pe care am încercat să o delimităm pînă acum.

Dominic

— Urmare din pag. 5-a

— apărînd și încreștate de la masa noastră, dar petrecem prea bine și eram prea „cei” ca să le dăm o atenție deosebită. Într-un moment dat însă, unul dintre cei trei la vîrstă, cu chipul rotund și rezorțat, și aproape de tot plesuv, doar cu lute un smoc de păr alb, zburliu deasupra urechilor, veni în dreptul nostru, se înclină în fața Almei și își ceru scuze că ne deranjează, dar, hăgînd de seamă că sîntem români, el și prietenii lui doreau să își exprime admirația și să ne mulțumească pentru atît de bună și de apropiată frățească pe care o avuseserăm românii față de nemții în afacerea incendiului teatralului lor. Avea mare stimă mai ales pentru presa noastră și cînd spuse asta, Dominic, mîndru, îl interrupse și arătă cu un gest emfatic spre mine: „priviți, dîmneului e unul din jumătatea pe care-i stimăm și care a scris cel mai violent articol în apărarea dumneavoastră. Meșterul acesta de treabă era deja în floribus, adică i se cam urcase băutura la cap — ei erau doar acolo cu mult înaintea noastră — și intervenția lui Dominic îl coplesii. Le făcu semn largi să se alătură să se apropie și acestia venîră, cu haba lui. Bătrînul se înclină din nou în fața Almei — și ceilalți îl urmară pînda cu corectitudinea aceea scoțioasă a nemților — și-i ceru voie să ciocnească împreună cu noi în cinstea fericitei cunoștințe.

Eșeu despre „experiența asumată a operei”

— Urmare din pag. 1

— asemenea elaborații sînt adevărate „jurnale de creație” în care, prin angajare totală, autorii lor își relevă dilemele profesionale, direct implicate în cele existențiale. Mai devreme ori mai tîrziu, mai mult sau mai puțin explicit, autenticul critic modern nu poate să nu riște o asemenea devaluire a Istovitorilor confrunțări cu sine, tocmai spre a-și dovedi și a-și dovedi — privind faptele din unghiul istoriei literare, pentru a cita oară? — că ceea ce face el, profesunea lui, dispune de toate datele etic-umane necesare pentru a se constitui, cum alt de frumos se spune în deosebi, în unic mod de existență.

— În ce anume constă, care este „românul” unui asemenea mod de existență definitiv asumat, iată, de fapt, realul și tulburătorul leit-motiv ce definește „tema” incitantului (era să zicem, „provocatorului”) eseu „Reflexii asupra practicii scrierului”, cuprins în ultima carte a lui Lucian Raicu (Fractura scrierului și experiența lecturii, Editura „Cartea Românească”, 1975). A reflecta asupra „practicii scrierului”, ca act critic, echivalează cu ceea ce autorul eseuului numește „experiența asumată a operei, prin străbătarea acesteia”, căci mai arată el pe neașteptate și în unele asemănări pline de bun-simț aparținînd lui Oskar Walzel „Noutatea mijloacelor cu care operează „noile” critici este deosebit impresionantă, dar nimic nu ne poate sustrage totuși, pînă la urmă, din orbita criteriului vechi, pe care îl considerăm un depășit și cam penibil al teoriei operei (s.n.). Convingerea înalienabilă că — după expresia aceluiași G. Walzel — „în analiza operei de artă trebuie să se pornească de la simpla (subl. lui L.R.) trăire” a acesteia, mai departe, determină pe autor a defini critica pornind tocmai de aici.

— „Critica literară”, postulează, așadar, Lucian Raicu, este o „complicare” voluntară și necesară a acestei „trăiri”, mobilizare de mijloace pentru a-și verifica intensitatea și a-i da, totuși, un sens, care să o îmbogățească fără să o falsifice”. „Sufiul caracteristic al acestei prime trepte — se accentuează în același loc — va trebui să-și facă simțită prezența și prin apel la capacitatea noastră de „mobilizare” a tuturor „mijloacelor” de care dispunem în ordine conceptual-intelectuală, spre a justifica, astfel, tocmai intensitatea respectivei „trăiri”. Întrebarea ce se insinuează cu mare îndărmare afectivă în materia întregii suite de reflexii ce compun eseuul lui Lucian Raicu întinde de la identificarea evasimilor și a punctelor de impact revelator dintre „practica scrierului” (privilegiul creatorului) și „practica lecturii” (privilegiul citicului), prin raportarea stringent-deșchisă la cit mai mult (dacă se poate, la tot) din ceea ce sînt doar din teorie despre creație, la identificarea evasimilor și a punctelor de impact revelator dintre „practica scrierului” (privilegiul creatorului) și „practica lecturii” (privilegiul citicului), prin raportarea stringent-deșchisă la cit mai mult (dacă se poate, la tot) din ceea ce sînt doar din teorie despre creație...

— „Cercerile din „Reflexii asupra practicii scrierului” nu aspira pe deplin la o analiză completă acceptare. De aceea, în rîndurile ce urmează, ne luăm libertatea delimitării față de unele opinii avansate de Lucian Raicu. Considerăm că o atare poziție e în firea lucrurilor și că, prin urmare, ea nu dă nicidecum glas unei meschine nevoi de exprimare și cîteva eventuale rezerve critice, de circumstanță — menite, chipurile, a tempera entuziasmul precinut de lectura strălucitului eseu. Iată, în pofida avalesei de nume prestigioase propuse ca argumente preemtorii (în ordinea citirii): G. Călinescu, Dostoievski, Gogol, Dickens, Eugen Sue, Eminescu, Bolintineanu, Liviu Rebreanu, Moritz Szigmund, Marin Preda, Calistrat Hogos, Farus Neagu, M. Sadoveanu, Panait Istratie, Teodor Mazilu, Cehov, Caragiale, Scodrin, Labiș, Nichita Stănescu, G. Topircănu, Benjamin Franklin), considerăm că e destul de riscant a tranșa net în favoarea părerii că în cazul de față important e „să te exprimi cu cuvintele tale”, întrucît ideile nici „nu conțenează”. Se impune nămeadic constatarea că acest punct de vedere vine în flagrantă contradicție cu însăși „teoria”-prezintă a eseuului, aceea a „socului”, a „rupăturii”, provocate de întîmplări similare aceluia din „Feuilles d'automne” a lui André Gide. E o „teorie”, care, în chip evident, acordă primordialitate celui de-al doilea termen, căci, simplu spus, în momentul în care „socul”, „ruptura” se produc înseamnă că scriitorul are „idei”, adică are cu adevărat ceva de spus, astfel, cuvintele vin „de la sine”. De altminteri observăm în tratat nu este exclus ca punctul de vedere acreditat de Lucian Raicu să apară atît de „forțat” numai pentru că la mijloc se află o confuzie de „teme”. Anume, „tema” instinctului artistic pare a fi examinată din perspectiva „teoriei”, în cadrul „teoriei” și sint foarte realiste, comportă, fără îndoială, serioase rezerve. Este suficient să reflectăm doar asupra semnificației noțiunii de „fantastic”, disociind, între altele, accepția sa elementar-umană direct psihic (socul „fantastic” în fața realității) și accepția sa „fantastic” de tip „Geo Bogza, mai fantastică decît orice produs al imaginației — implicit, al operei „fantezmatice”, de cea estetic-convențională, de o „artificialitate” sui-generis, chemată a contribui la structurarea unor universuri artistice caracteristice prin „suprarealitatea” lor revelatoare în ordine simbolică. Cîte alte cuvînte, se pune problema evitării confuziei dintre „fantasticitatea” stărilor de spirit-implicite pe care lectura oricărui text literar de certă valoare realist-biografică îl poate (și trebuie să se întimplă astfel) declanșa, cu însăși literatura de tip fantastic, pur și simplu. În sfîrșit, pentru a mai atrage atenția asupra unui singur caz. Nu ni se pare că adagiul goethean potrivit căruia „Trebuie să ne cultivăm calitățile nu particularitățile”, raportat fie și la unii dintre cei mai mari scriitori, se traduce neapărat sau numai în constatarea că „tot ce e „balzacian”, „dostoievskian”, „proustian”, „kafkian”, „eminescian”, „argheziian”, „bacovian” etc. este exact partea dea dată, ceea ce s-a învechit în opera celor care au inițiat tiparul, suma de particularități?”. Ca mai totdeauna, și aici mediul își are reversul el, ceea ce — evident — obligă la maximum de circumspecție.

— Partea a doua a volumului din care face parte eseu „Reflexii asupra practicii scrierului”, la modul autentic, este intitulată „Experiența lecturii”. Ea reflectă activitatea de analiză aleasă asupra literaturii române contemporane desfășurată de Lucian Raicu în ultimii ani. Prin urmare, este lesne de înțeles că examinarea studiilor, articolelor și cronicilor de aici e susceptibilă unei strînse confrunțări cu atît de compactă suită a „artelor critice” din „Reflexii asupra practicii scrierului”. Dar aceasta constituie tema unui alt eseu de „critică critică”. De aceea, decamdată, punem punct relativ extinselor dar nu și în-deajuns de cuprinzătoarelor noastre considerații și reflexii.

„Luceafărul” vă prezintă:

Întreprinderea de aparataj electric de instalații Titu

● Prefață la un raport sau cîteva gînduri de viitor ale directorului I.A.E.I. Titu

— Promiteam în raportul trecut cîteva date și preocupări care stau în atenția conducerii întreprinderii de aparataj electric de instalații din Titu.

— Discuția cu inginerul Andrei Costea, directorul general al I.A.E.I. Titu s-a înfiripat repede. Fără telefoane date secretare spre a-i aduce „situația la zi”, fără a răsfoi tabele și registre, și așa pînă pe directorul Andrei Costea l-am găsit în întreprindere, încercînd și reușind să rezolve problemele pe care le ridică producția. În plus, inginerul Andrei Costea cunoaște întreprinderea în toate amănuntele ei.

— Așadar, l-am rugat pe interlocutorul meu să prefazeze raportul de față răspunzîndu-mi la cîteva întrebări ce vîzu preocupări legate de dezvoltarea întreprinderii, de modernizarea aparatului, de înnoirea producției.

— Aveam să aflu, astfel, că un aspect care va avea repercusiuni extraordinare în viața întreprinderii este acela al specializării ei pe SIGURANȚE CU MARE PUTERE DE RUPERE, LENTIE, RAPIDE ȘI ULTRARAPIDE, precum și derivate din acestea:

● „Și dotarea tehnică și înnoirea produselor trebuie să constituie preocupări principale”.

— mi-a spus, la începutul unui alt „subcapitol” al discuției noastre, inginerul Andrei Costea. Pentru viitorii beneficiari precum și pentru cei actuali, interesați de ceea ce va mai produce la I.A.E.I. Titu la capitolul noutăți precizăm încă de la început ca vor avea destule produse noi de contractat. Din punct de vedere al dotării tehnice preocuparea principală este ca scularia să se dezvolte la o capacitate de 2 milioane ore/serie pe an. Se vor dezvolta secțiile:

- BACHELITA
● GALVANIZARE
● PRIZELE INDUSTRIALE DE 32 A și de 63 A cu separatoare
● 6 POZIȚII DE ÎNTERUPĂTOARE ȘI PRIZE pentru uscătoare
● ÎNTERUPĂTOARE PE CORDON ȘI DE CAPAT PENTRU INSTALAȚII DE ILUMINAT
● DULII PENTRU CORPURI DE ILUMINAT
● DULII PENTRU LUSTRE
● DULII PENTRU LAMPI FLUORESCENTE
● SIGURANȚE CU MARE PUTERE DE RUPERE PENTRU MATERIAL PLURANT

— Beneficiarii raportului produs de I.A.E.I. Titu vor fi bucuroși să constate că și noutățile ce vor apărea pe piață, purtînd aceeași marcă a I.A.E.I. Titu, probază aceleași excelente calități funcționale.

● Preocupări interne, susținute și eficiente

— Trezind la preocupările care vizează viața internă a întreprinderii, șeful serviciului Producție a început prin a evidenția principală preocupare, și anume aceea a creșterii productivității muncii prin introducerea de scule, ștanțe, matrice, cu productivitate ridicată. Pentru aceasta a fost construită o mașină automată de ștanțat cu posturi de sudură tip Bihler, de 40 tone, care va asigura:

- CONTACTUL FIX 1 ȘI 2 DE LA BUTAONELE DE COMANDĂ
● PRODUCTIA ATELIERULUI III LA UN NUMAR DE 10 000 BUTAONE PE ZI
● ECONOMIE DE ARGINT (prin economisirea costului nitului) de 30%
● ÎMBUNĂȚĂRIEA CALITĂȚII ȘI A PERFORMANTELOR

— Mai pot aminti faptul că tot în ideea creșterii productivității muncii s-a hotărît copierea unei mașini de resort de tip Bihler, care a intrat în funcțiune la 30 iulie, cu normă de la diametrul de 0,1 mm pînă la diametrul de 1 mm.

● Autoutilarea, în atenția oamenilor muncii de la I.A.E.I. Titu

— Despre importanța autoutilării nu cred că trebuie să mai amintesc. Trebuie să spun doar că aici, la I.A.E.I. Titu, autoutilarea își găsește un loc de vîrf între preocupările zilnice ale oamenilor muncii.

● Preocupări interne, susținute și eficiente

— Despre importanța autoutilării nu cred că trebuie să mai amintesc. Trebuie să spun doar că aici, la I.A.E.I. Titu, autoutilarea își găsește un loc de vîrf între preocupările zilnice ale oamenilor muncii.

— Sunt antrenată în această importantă acțiune de creare cu resurse proprii a unor mașini și utilaje dintre cele mai complicate, cit mai mulți oameni, muncitori, tehnicieni, ingineri.

— Fiecare, la locul său de muncă, gîndește noi soluții pentru îmbunătățirea procesului de fabricație, pentru creșterea productivității muncii, deci, în ultimă instanță, a producției nete și a eficienței economice a întreprinderii.

— Toate reușite într-o singură marcă: I.A.E.I.!

● Preocupări interne, susținute și eficiente

— Folosirea a cit mai multe dispozitive electrice pneumatice

● Terminarea programului de înlocuire a rezistențelor tip manșon pentru încălzit matrice cu rezistențe tubulare

— Acesta sînt numai cîteva din preocupările privind Autoutilarea, din cadrul întreprinderii de aparataj electric de instalații din Titu. Nu înseamnă că doar acestea sînt problemele pe care le rezolvă serviciul Producție privind... producția. Ingerul Lucian Ionel Pătru mi-a mai oferit și alte date.

— Acestea, însă — în raportul următor, al treilea dintr-o serie de opt, cite vom afecta activității I.A.E.I. Titu, produselor sale, oamenilor care fac ca marca I.A.E.I. să fie o marcă a cătății. Nu pot încheia acest capitol fără a înnoi invitația făcută beneficiarilor: Contractați cu toată încrederea produsele ce poartă emblema I.A.E.I. Titu!

români marhvele Romei

Din manuscrisele

lui Enea Silviu Piccolomini

Enea Silviu Piccolomini (1405-1464), devenit din 14 august 1458 papă sub numele de Pius al II-lea...

În Biblioteca Vaticanului, Colecția Chigi, se păstrează, în manuscrisul cu codex A...

În el prezenta românilor este redată cu versuri pline de semnificație lirică: În spațiul cu valori mai calme vetei-mă făc loc...

Poemul, pe care îl împărțim în latinesc, este un reflex al operei sale istorice, înscrisul poporului român în existența sa unitară...

Ion Dumitru-Snagov

AD HYSTRUM

Hyster, ut indignum fauces transire Poetam, Te precor, et placidum cede benignus iter...

Et quantus dicam rura sua secus; Norica quam pulchro percurras flumine regna...

REVISTA STRĂINĂ

CU OCAZIA BICENTENARULUI morții lui Voltaire a fost organizată în R.F.G. Germania, un Colegiu în care au participat o sută de specialiști...

gîndirea europeană și literatura primei jumătăți de secol XX, constituitul și azi subiectul de studiu al multor cercuți academice...

O INTERESANTĂ INITIATIVĂ LITERARĂ se datorează „Programelor internaționale scriitoricești Amoch”, cu sediul la Londra...

PREMIUL FESTIVALULUI INTERNAȚIONAL DE LA STRUGA a fost decernat în acest an marilor scriitori spanioli...

CU OCAZIA ÎMPĂRȚIRII A 150 DE ANI de la nașterea lui Tolstoi, a fost editată la Moscova...

MARELE FILOZOF ȘI LOGICIAN LUDWIG WITTGENSTEIN a influențat în mod substanțial

INSEMNAȚII DE CALĂTORIE

O parabolă exemplară

ordul Poloniei, mai exact secțiunea de litoral înscrisă între Gdansk-Sopot-Gdynia aparține istoriei într-un fel plin de adâncime...

în relație peninsula Westerplatte cu șantierul naval din golful Gdansk, unde se produc în prezent nave pînă la un deplasament de 70.000 de tone...

La Sopot am urcat pe promontoriul de lemn ce înalță spre Baltică, pret de 460 metri. Deasupra valurilor treceau pescăruși angajați în lungi plutiri elegante...

H. Zalis

Pablo Neruda

„În cea de-a șaptea zi a creațiunii americane, Dumnezeu și Diavolul au obosit. Atunci Pablo Neruda a luat cuvîntul și a botolat toate lucrurile acestei creațiuni splendide și lugubre”...

și înainte, se publicaseră câteva din operele fundamentale ale liricii hispanoamericane: Altazor de Vicente Huidobro, Desolación de Gabriela Mistral și Trilce de Cesar Vallejo...

Poetul, cel care nu era nici Dumnezeu și nici Diavolul, nu a obosit numind lucrurile din America și a făcut-o cu „depline puteri” (titlul uneia dintre cărțile sale), cu neobosită putere...

Toți poeții latinoamericani posteriori lui o știu: Ucenicia poeziei a fost, pentru mulți, ucenicia lui Neruda. Chiar dacă prin opoziție sau prin negație...

O. L.

Partidului meu

Mi-ai dat fraternitatea pentru-aceia pe care nu îl cunosc. Mi-ai unit forța cu-a tuturor celor care trăiesc. Mi-ai redat patria ca pe-un izvor...

Mi-ai învățat să văd unitatea și diferența-ntr-o noie. Mi-ai arătat cum durerea unuia s-a stins în biruința tuturor...

Mi-ai învățat să dorm în paturile tari ale fraților mei. În realitate m-ai făcut să construiesc ca pe-o stîncă...

Poemul 10

Am pierdut și crepusculu-acesta. Nimeni nu ne-a văzut în seara asta mină în mină cînd noaptea albastă cădea peste lume...

De la fereastră mea am văzut sărbătoarea omurgului pe depărtate coline.

Adesea ca o monedă în mîinile mele se-aprindea o fîmîdă de soare.

Cu lîmînă strîisă de tristetea aceea pe care nu-o știu, mi-aduceam aminte de tine.

Atunci, tu unde eai? Ce cuvințe spuneați? Întreaga iubire, deodată, de ce-o fi venind cînd trist eu mă simt și depărtat de simț?

Carte pe care o lău mereu la omurg, a căzut, și la picioare mi s-a rozogălit pînina ca un cîine rînit.

Mereu te-depărtezi, mereu, seriele către unde alegorî crepusculul stergînd stăluile.

Piciorul copilului său

Piciorul copilului încă nu știe că este picior și fluture vrea să fie sau măr.

Dar sticlele apoi și pietrele, străzile, scările și drumurile tari de pămînt învață piciorul că nu poate să zboare...

Puțin cite puțin, fără lumină a cunoscut în felul său lumea, fără-a cunoaște călătoriul populare, viața ca un orb explorînd-o.

Acele suave unghii de cuarț, de ciorchine s-au întărit, s-au schimbat în substanță opacă, în corn tare, și micile petole ale copilului s-au turnit, s-au dezchilibrat...

Dar acest orb a mers fără-nevoie, fără-aprire ceas după ceas, piciorul și cellalt picior, de bărbat acum sau de femeie, s-au acoperit cu minuscule vulcani ai morții, inacceptabile întîrituri.

Și atunci a coborît în pămînt și nimic n-a știut, fiindcă totul, absolut totul e-acolo întunecat, n-a-știut c-a-ncetat să fie picior, dacă-l îngropau pentru-a zbura sau doar pentru-a putea să fie măr.

Călătorie spre inima lui Quevedo (fragment)

În adîncul fîntîni istoriei, ca o apă mai sonoră și strălucitoare, scintilează ochii poezilor morți. Pămînt, popor și poezie sînt aceeași entitate...

Acasta este o călătorie spre adîncul fîntîni istoriei. Ne îndreptăm spre un teritoriu întunecat, pe un drum pe care frunzele copacilor persistă arse de secole...

Acasta este o călătorie spre adîncul acuns ce mine se va ridica la viață. Acasta este o călătorie spre țărîna. Spre țărîna îndrăgostită ce mine se va întoarce la viață...

Acasta este o călătorie spre adîncul acuns ce mine se va ridica la viață. Acasta este o călătorie spre țărîna. Spre țărîna îndrăgostită ce mine se va întoarce la viață...

Acasta este o călătorie spre adîncul acuns ce mine se va ridica la viață. Acasta este o călătorie spre țărîna. Spre țărîna îndrăgostită ce mine se va întoarce la viață...

Acasta este o călătorie spre adîncul acuns ce mine se va ridica la viață. Acasta este o călătorie spre țărîna. Spre țărîna îndrăgostită ce mine se va întoarce la viață...

Acasta este o călătorie spre adîncul acuns ce mine se va ridica la viață. Acasta este o călătorie spre țărîna. Spre țărîna îndrăgostită ce mine se va întoarce la viață...

Acum cînta Dunarea

Merg dinspre pini spre gurile joase-ale Dunării, aeru-albastru zgîlție viețile, viața. Aerul curățat adîncul soloanelor, prin ferestre pătrunde o adiere de steaguri populare...

Înalțimile din Macchu Picchu (fragment) VIII URCA cu mine, iubire americană. Sărutată cu mine pietrele secrete. Argintul năvalnic al Urubambai face să zboare polenul în cupa ei galbenă...

Înălțimile din Macchu Picchu (fragment) VIII URCA cu mine, iubire americană. Sărutată cu mine pietrele secrete. Argintul năvalnic al Urubambai face să zboare polenul în cupa ei galbenă...

Înălțimile din Macchu Picchu (fragment) VIII URCA cu mine, iubire americană. Sărutată cu mine pietrele secrete. Argintul năvalnic al Urubambai face să zboare polenul în cupa ei galbenă...

Înălțimile din Macchu Picchu (fragment) VIII URCA cu mine, iubire americană. Sărutată cu mine pietrele secrete. Argintul năvalnic al Urubambai face să zboare polenul în cupa ei galbenă...

Înălțimile din Macchu Picchu (fragment) VIII URCA cu mine, iubire americană. Sărutată cu mine pietrele secrete. Argintul năvalnic al Urubambai face să zboare polenul în cupa ei galbenă...

Înălțimile din Macchu Picchu (fragment) VIII URCA cu mine, iubire americană. Sărutată cu mine pietrele secrete. Argintul năvalnic al Urubambai face să zboare polenul în cupa ei galbenă...

Luceafărul

Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Redactor șef: Nicolae Dragoș Mihai Ungheanu (redactor șef adjunct), Teodor Balș (secretar responsabil de redacție)

REDACȚIA: București, Piața Științei Nr. 1, tel. 17 32 09 ADMINISTRAȚIA: Calea Victoriei Nr. 115, tel. 50 74 96 ABONAMENTELE: 3 luni - 13 lei; 6 luni - 26 lei; 1 an - 52 lei

Tiparul executat la: COMBINATUL POLIGRAFIC „CASA ȘTIINȚII” Paginator Dobre Marian

În românește de Omar Lara